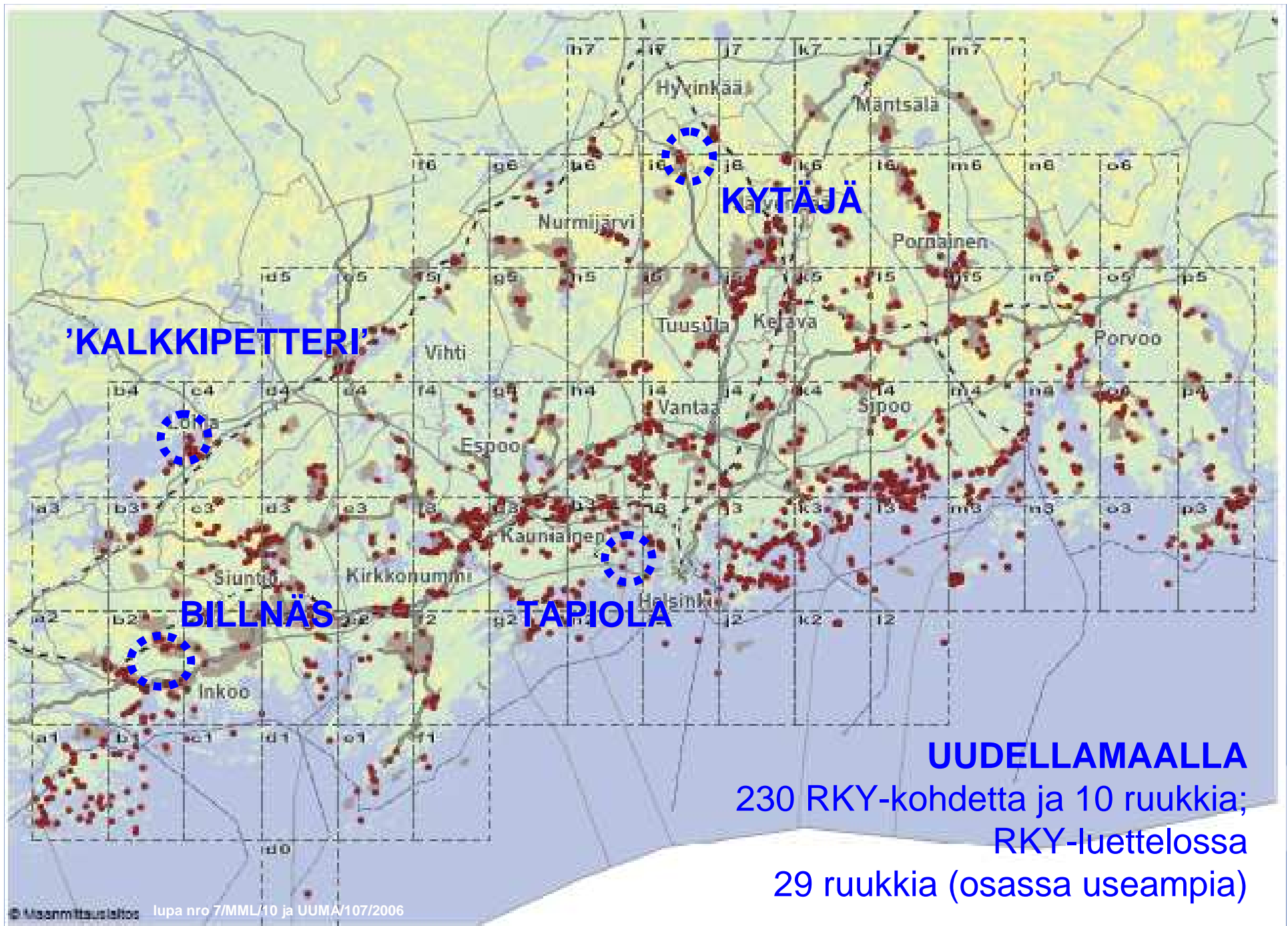

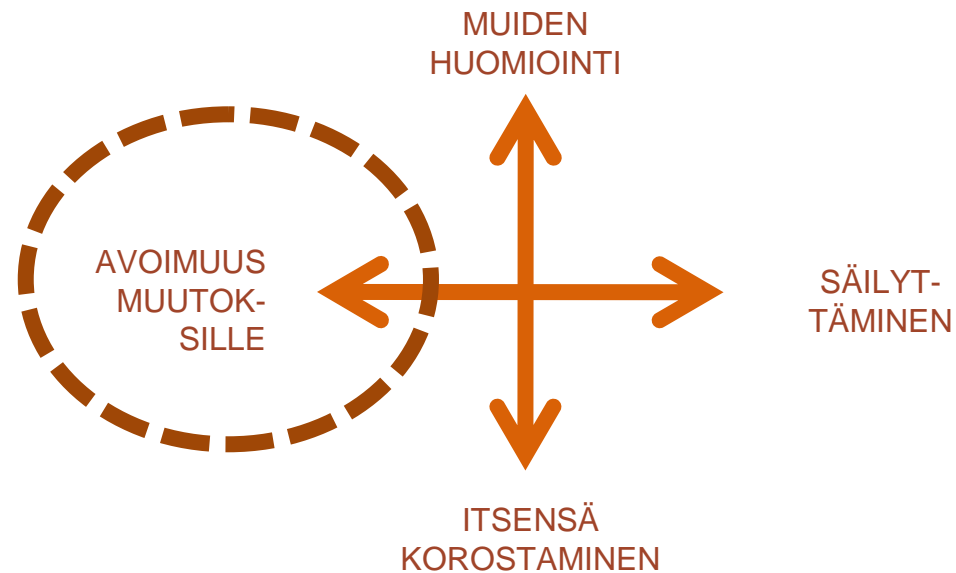
Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Närings-, trafik- och miljöcentralen
Centre for Economic Development, Transport and the Environment

BILLNÄS - miten vaalia ja kehittää

Pro Billnäs, 4.11.2010

**SUOMALAISTEN
PERINNEKULTTUURI HEIKKO
JA UUDEN OMAKSUMINEN
POIKKEUKSELLISEN
VOIMAKASTA
(Puohiniemi, 2002)**

SCHWARTZIN ARVOTEORIA: ARVOJEN PERUSJÄNNITTEET

RAKENUSSUOJELU JA RAKENNUSTEN KUNNOSTUS EI OLE ARVOKYSYMYKS, VAAN JÄRKEVÄÄ OMAISUUDEN HOITOA JA TALOUDELLISTA TOIMINTAA

ARVOT SAATTAVAT OHJATA RAKENUSSUOJELUA HARHAAN, KOSKA SUOJELUKYSYMYKSET NÄHDÄÄN YLLÄOLEVIEN JÄNNITTEIDEN KAUTTA

Rakennusperintöasioiden tehtäväjako

Kaikki vastaavat luonnosta ja sen monimuotoisuudesta, ympäristöstä ja kulttuuriperinnöstä (perustuslaki 20§)

Opetusministeriö vastaa museolaitoksesta ja kulttuuriperinnöstä (strategiassa: Suomi vaalii sivistyksen perinnettä)

Ympäristöministeriölle kuuluu rakennusperinnön yleinen kehittäminen ja ohjaus, se kehittää lainsäädäntöä ja mm. vahvistaa rakennussuojelupäätökset

Museoviranomaiset vaalivat aineellista kulttuuriperintöä ja vastaavat sen suojelusta

Maakuntamuseot hoitavat asiantuntijatehtäviä omilla alueillaan

ELY-keskukset ohjaavat kaavoitusta sekä edistävät ja valvovat rakennusperinnön säilyttämistä, tekevät rakennussuojelupäätöksiä ja jakavat rakennussuojelu-avustukset

Liitot kehittävät aluettaan yhteistyössä kuntien ja muiden alueen toimijoiden kanssa; rakennussuojelu yksi näkökulma mm. maakuntakaavoissa

Kunnat huolehtivat kaavoituksesta ja valvovat rakentamista

Rakennussuojelu ja raha

Rakennusperintöavustukset/YM: 2,3 ME (vrt. MV 1,3 ME)

Interreg IV (Varsinais-Suomen liitto)

EAKR/ESR, ympäristöteema (Päijät-Hämeen liitto)

Toiminnan rahoitus

Korjausavustukset ja muun toiminnan kautta tulevat rahat

Julkinen rakentaminen (kirkot, asemat yms)

Yksityinen/ yritykset

Yksityinen/ yksittäiset asukkaat

Rakennusperinnön suojelun keinot

- Arvottaminen: esim RKY
- Kulttuuriympäristöohjelmat yms
- Maankäyttö- ja rakennuslaki
- Osallistuminen
- Suojelu rakennustensuojelulailla
- Rahoitus
- Omatoiminen vaaliminen

Kaavoituksen keinot

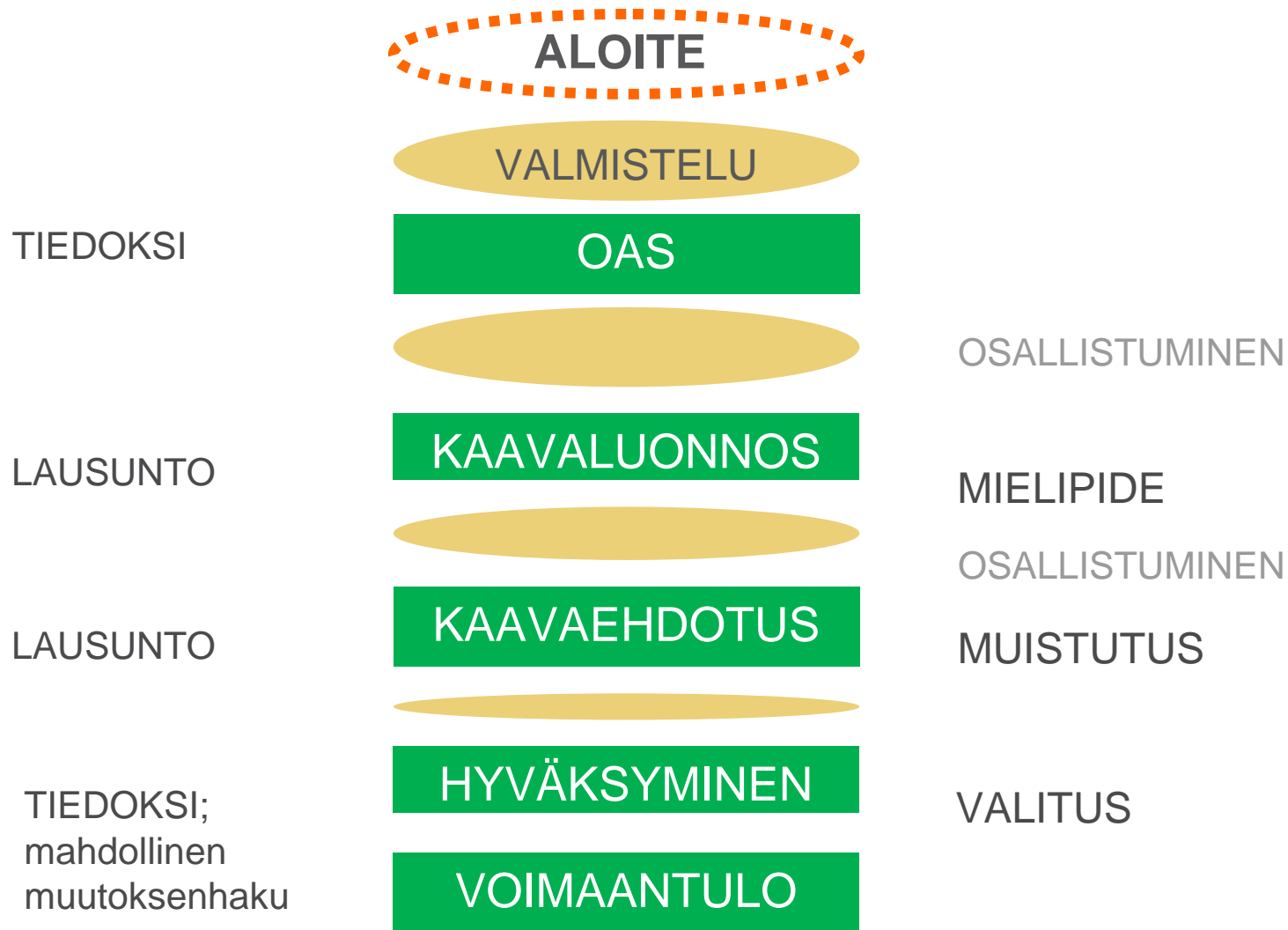
- Lain tavoite ja VAT
- Suojelu eri kaavatasoilla
- Kaavoihin kohdistuvat sisältövaatimukset
- Selvitykset, joiden perustella suojelusta päätetään
- Osallistumisen järjestäminen, OAS
- Muistutukset ja lausunnot
- Purkamisesta ilmoittaminen

- Jos kaikki ei mene hyvin: OAS-neuvottelu ja valittaminen

VIRANOMAISET

KUNTA

OSALLISET

Asemakaavan sisältövaatimukset (MRL 54§)

- Edellytykset terveelliselle, turvalliselle ja viihtyisälle elinympäristölle, palvelujen saatavuudelle ja liikenteen järjestämiselle
- Rakennetun ympäristön ja luonnonympäristön vaaliminen ja erityisten arvojen säilyttäminen
- Riittävästi puistoja ja lähivirkistysalueita
- Ei saa aiheuttaa elinympäristön laadun heikkenemistä
- Ei saa asettaa omistajalle tai muulle oikeuden haltijalle kohtuutonta rajoitusta tai haittaa

Rakennuksen suojelu (laki rakennusperinnön suojelusta)

- Esitys tehdään ELY-keskukselle (5§)
- Omistaja, valtion viranomainen, kunta, maakunnan liitto ja toimialueellaan sellainen rekisteröity yhteisö, jonka toimialaan kuuluu kulttuuriperinnön vaaliminen
- Kirjallinen esitys perusteluineen
- Suojelun edellytykset (8§)
- Ympäristöministeriö vahvistaa
- Suojelumääräykset (10§)

ELY-keskuksen tehtävät

- Viranomaisneuvottelussa tuoda esille kaavassa vaadittavat asiat (VAT, sisältövaatimukset, osallistuminen yms)
- Mahdollinen OAS-neuvottelu
- Työneuvottelut
- Lausunnot
- Mahdollinen toinen viranomaisneuvottelu
- Tiedoksi tullut kaava/ täyttääkö lain vaatimukset
- Antaa poikkeamispäätöksen mm. rakennussuojelumerkinnöistä
- Vastaa purkuilmoitukset (MRL 139§, MRA 67§)

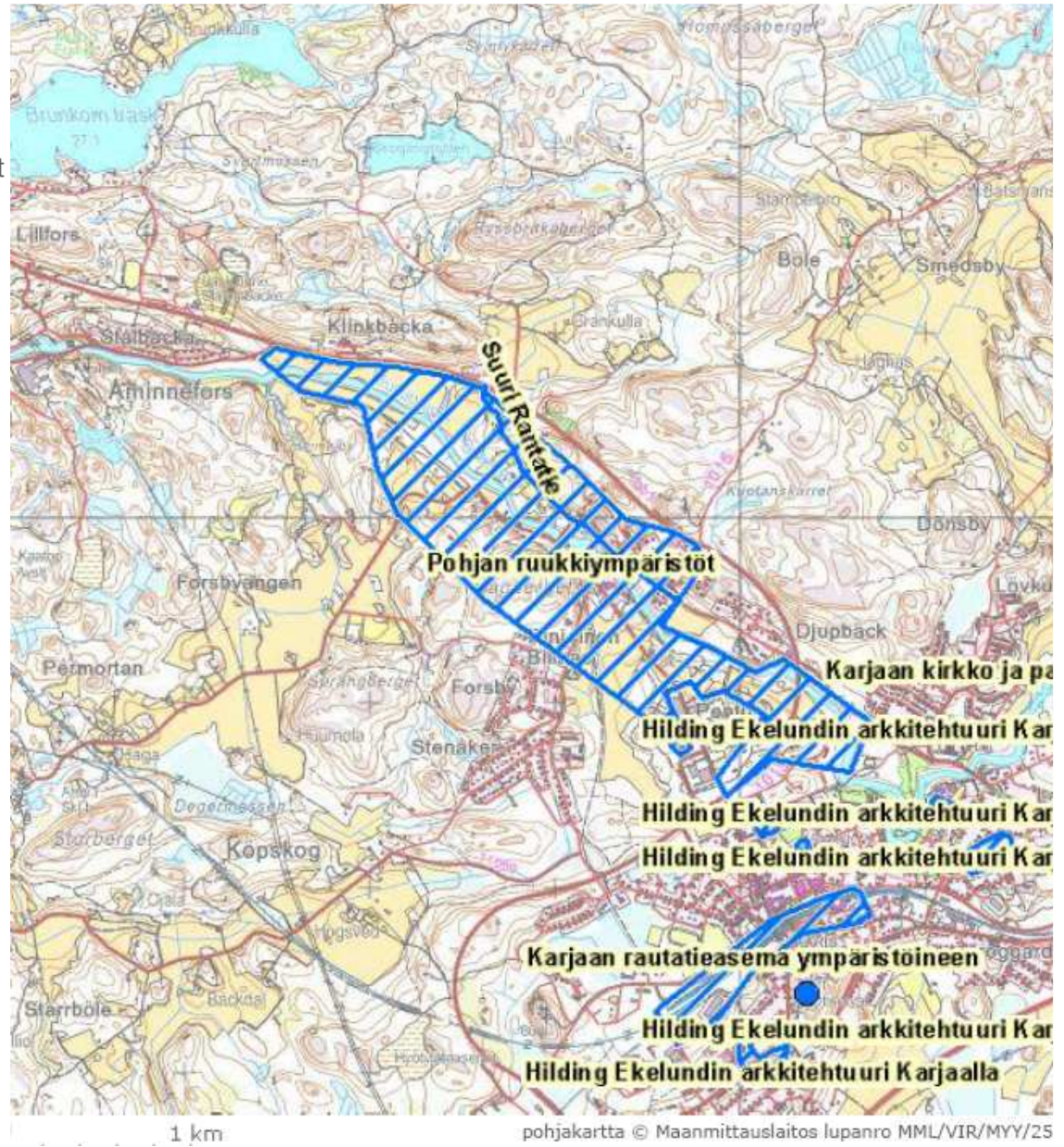
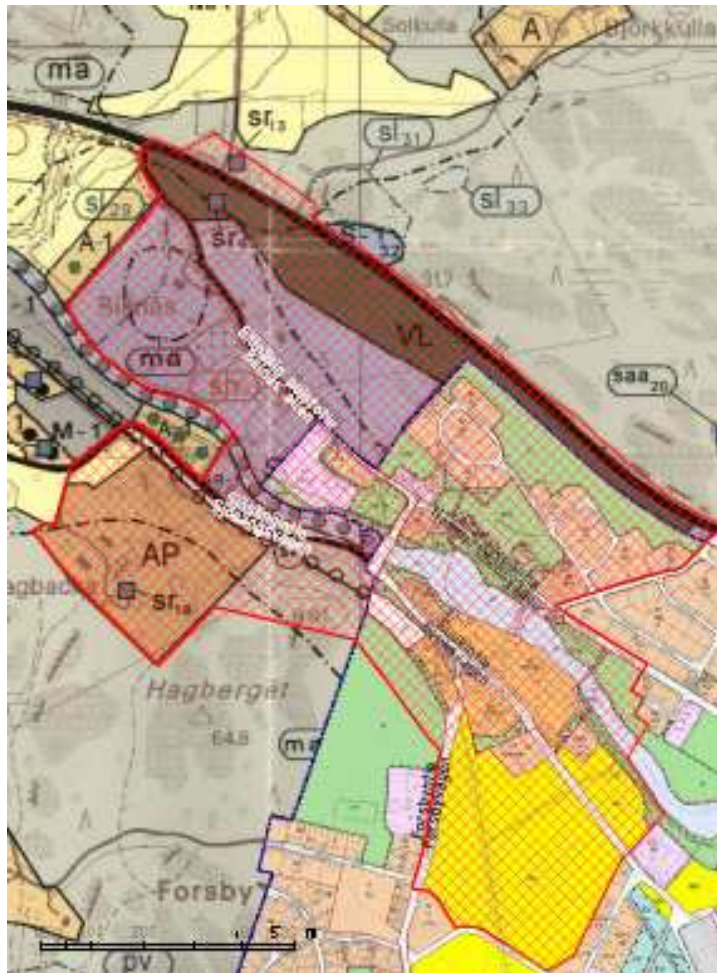
BILLNÄSIN RUUKKI

1962

29.11.2010

12

sport

Billnäs tänään

- Laaja ja valtakunnallisesti arvokas alue
- Asukkaidensa arvostama alue ja kiinnostava turistikohde
- Muutoksia omistusoiloissa
- Rakennuksille löydettävä uutta käyttöä
- Ympäristö ja rakennukset pidettävä kunnossa
- Ydinalueiden asemakaavan uudistus lähdössä liikkeelle

ELY-keskuksen tavoitteet

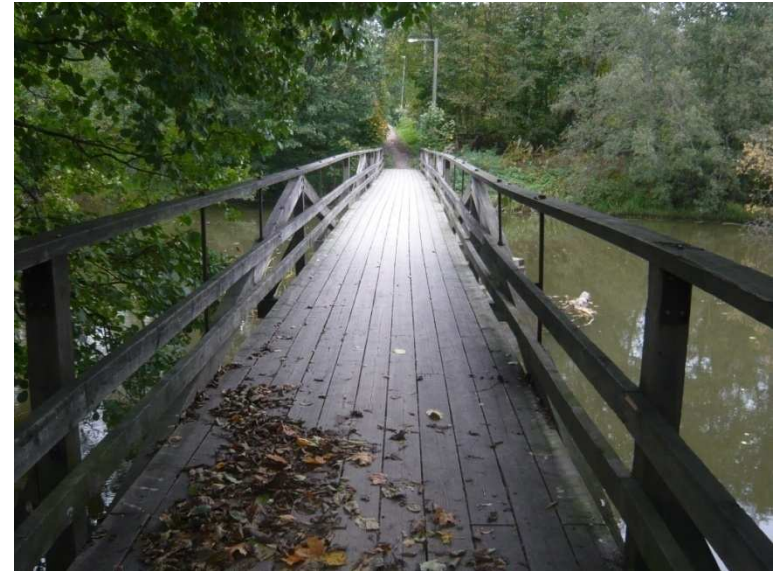
- Tukea kaavoitusprosessia niin, että siinä löydetään ratkaisu, jossa erilaiset intressit on sovitettu hyvin yhteen
- VAT ja kaavan sisältövaatimukset
- RKY-kohteen vaatimat selvitykset (arvotus, käytettävyys, teollisuusarkeologia)
- Natura-arviointi (Mustionjoki)
- Pilaantuneiden maiden selvittäminen
- Palveluverkkoselvitysluontoselvitys (kulttuurikasvit ja viheryhteysverkosto)
- Liikenneverkkoselvitys; pysäköinti

Mitä nyt voisi tehdä

- Tunnistaa käytettävissä olevat keinot
- Osallistua kaavaprosessiin
- Varmistaa positiivinen suunnitteluilmapiiri
- Selkeyttää ideat ja näkökannat: mikä on tärkeää, mistä voidaan neuvotella
- Ja perustella ne
- Valmistella muistutus

- **Ehdotus: yhteinen projekti rakennussuojeluavustusten saamiseksi**

MENESTYSTÄ SUUNNITTELUUN !

MRL:n keinoja

- Lain tavoite, vaikutukset ja VAT (MRL1§, MRL 3§, MRL 22-24§)
- Kehittämiskeskustelut (MRL 8§)
- Kaavan laatijan pätevyys (MRA 3§), rakennussuunnittelijan pätevyys (MRA 48§)
- Rakentamisen ohjaus (MRL 12§), rakentamismääräyskokoelma/ vanhat rakennukset sovelletusti (MRL 13§)

- Suojelu eri kaavatasoilla ja niiden sisältövaatimukset (28§, 39§, 54§)
- Selvitykset, joiden perustella suojelusta päätetään (9§, MRA 1§)
- Osallistumisen järjestäminen, muistutukset ja lausunnot (MRL 62- 65§, MRA 12§, 19§, 27§)
- Purkamisesta ilmoittaminen (127§, mra 67§)
- Poikkeaminen rakennussuojelumääräyksestä (MRL 171§ 3mom, 173§)
- Rakennuslupa ja ympäristön vaaliminen (MRL125§,117§, 118§, 139§)
- Rakennetun ympäristön hoito (MRL 66,167§)
- Kansallinen kaupunkipuisto (MRL 68-71§)

- **Jos kaikki ei mene hyvin:** OAS-neuvottelu (MRL 64§) ja valittaminen (MRL187 - 196§)